

**Szkoła Prawa Upadłościowego
i Restrukturyzacyjnego**
praktykszkolenia.pl

STATUS PRAWNY WIERZycIELA SPADKU W RAZIE OGŁOSZENIA UPADŁOŚCI SPADKOBIERCY (ZAKRES LISTY WIERZYTELNOŚCI I PLANU PODZIAŁU)

dr Bartosz Sierakowski

www.praktykszkolenia.pl

Pytania cząstkowe

Czy wierzytelność spadkowa jest długiem masy czy długiem upadłego?

Do jakiej kategorii (art. 342 p.u.) należy zakwalifikować wierzytelności spadkowe?

Jak ująć wierzytelność spadkową w treści listy wierzytelności, by prawidłowo uwzględnić zakres odpowiedzialności upadłego spadkobiercy?

Czy sporządzenie spisu (wykazu) inwentarza spadkowego jest konieczne w postępowaniu upadłościowym spadkobiercy? Perspektywa planu spłaty wierzycieli oraz planu podziału.

Teza główna

Status prawnoupadłościowy wierzytelności spadkowej nie został uregulowany w Prawie upadłościowym kompleksowo.

Ergo, dla pełnej rekonstrukcji norm prawnych regulujących zasady dochodzenia i zaspokojenia wierzyciela spadku w postępowaniu upadłościowym konieczne jest sięgnięcie do procesowych i materialnych regulacji z zakresu prawa spadkowego.

Baza normatywna

Ustawa z 28 lutego 2003 r.
Prawo upadłościowe

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r.
Kodeks cywilny

Ustawa z 17 listopada 1964 r.
**Kodeks postępowania
cywilnego**

Trzy zakresy odpowiedzialności za długi spadkowe w postępowaniu upadłościowym

Proste przyjęcie spadku

Odrzucenie spadku

Przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza

Skutki ogłoszenia upadłości spadkobiercy (art. 119 ust. 1 p.u.)

Jeżeli do spadku otwartego po dniu ogłoszenia upadłości powołany zostaje upadły

Spadek wchodzi do masy upadłości

Syndyk nie składa oświadczenia o przyjęciu spadku

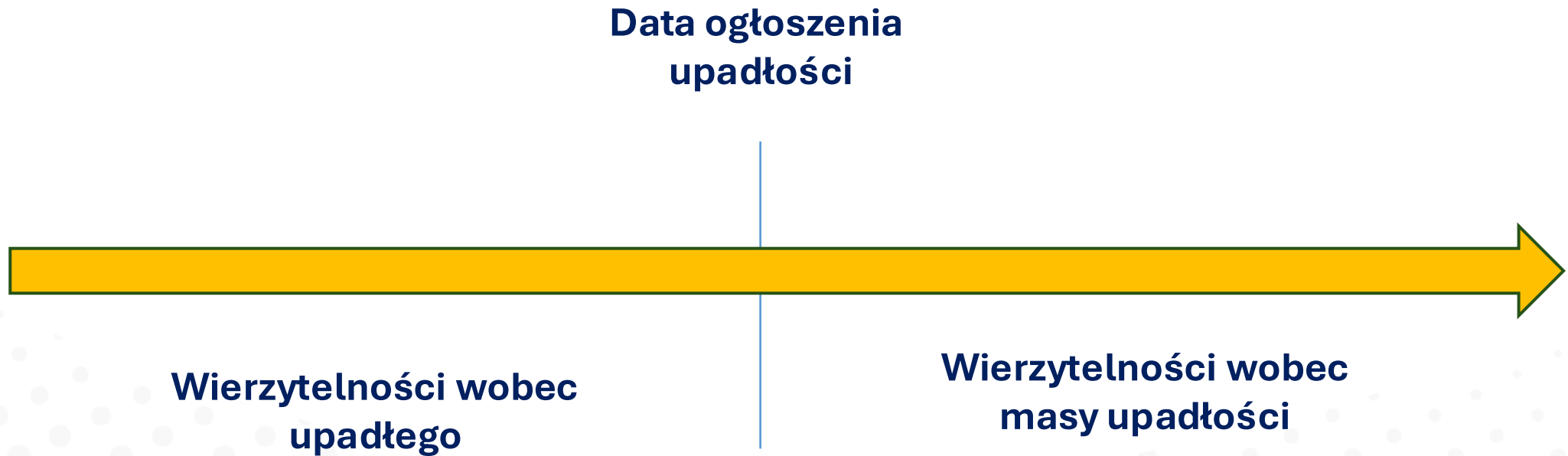
Spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza

Cezura czasowa z art 230 p.u.

– status wierzytelności zaspokajanych w postępowaniu upadłościowym

Zobowiązania masy (art. 230 p.u.)

1. Do kosztów postępowania zalicza się wydatki bezpośrednio związane z ustaleniem, zabezpieczeniem, zarządem i likwidacją masy upadłości oraz ustaleniem wierzytelności,

w szczególności wynagrodzenie syndyka oraz jego zastępcy, wynagrodzenie osób zatrudnionych przez syndyka oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzenia tych osób, wynagrodzenie i wydatki członków rady wierzycieli, wydatki związane ze zgromadzeniem wierzycieli, koszty archiwizacji dokumentów, korespondencji, ogłoszeń, eksploatacji koniecznych pomieszczeń, podatki i inne daniny publiczne związane z likwidacją masy upadłości.

2. Do innych zobowiązań masy upadłości zalicza się wszystkie niewymienione w ust. 1 zobowiązania masy upadłości powstałe po ogłoszeniu upadłości,

w szczególności należności ze stosunku pracy przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości, zobowiązania z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia masy upadłości, zobowiązania z zawartych przez upadłego przed ogłoszeniem upadłości umów, których wykonania zażądał syndyk, inne zobowiązania powstałe z czynności syndyka oraz przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę.

Jaki jest sens art. 341 zd. 1 p.u.?

Wierzytelność wierzyciela spadku przyjętego po ogłoszeniu upadłości, **za którą masa upadłości odpowiada, umieszcza się w planie podziału** funduszków masy upadłości do wysokości wartości majątku spadkowego.

Jeżeli w postępowaniu upadłościowym dochodzone są wierzytelności dwu lub więcej wierzycieli spadku, które łącznie przekraczają wartość majątku spadkowego, wierzytelności te umieszcza się w planie podziału w wysokości obniżonej stosunkowo do wysokości każdej z nich.

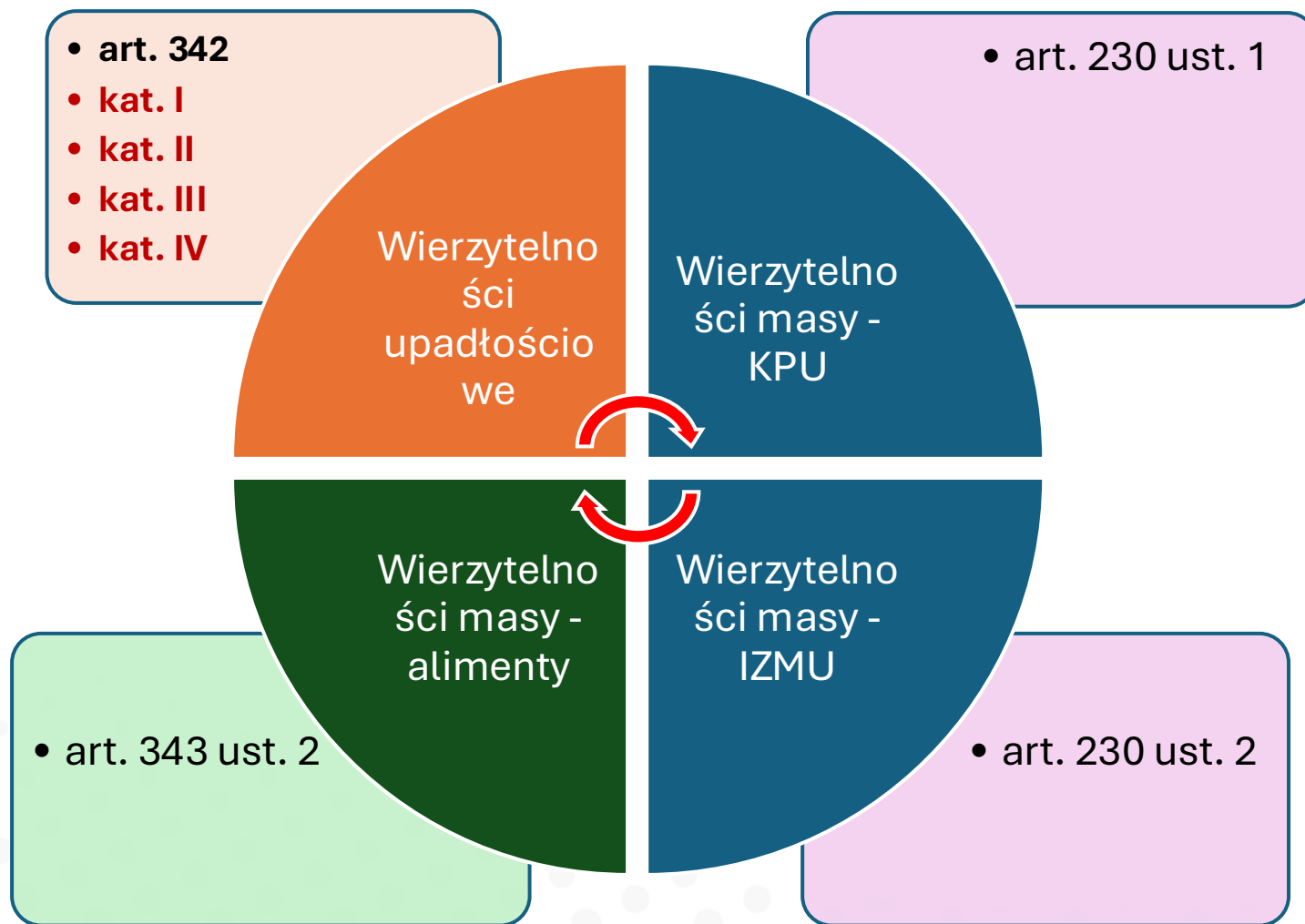
Podstawa materialna

art. 1032 § 2 zd. 1 k.c.

§ 2.

W razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe **tylko do wartości** ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza **stanu czynnego spadku**.

Powyższe ograniczenie odpowiedzialności odpada, jeżeli spadkobierca podstępnie pominął w wykazie inwentarza lub podstępnie nie podał do spisu inwentarza przedmiotów należących do spadku lub przedmiotów zapisów windykacyjnych albo podstępnie uwzględnił w wykazie inwentarza lub podstępnie podał do spisu inwentarza nieistniejące długi.

**Wierzytelność
spadkowa
a kategorie
z art. 342 p.u.?**

Wierzytelność spadkowa a kategorie z art. 342 p.u.?

Wierzytelność z tytułu zapisu zwykłego.

Wierzytelność z tytułu polecenia.

Niepieniężny przedmiot zapisu. Jak ująć na liście?

Lista wierzytelności a zakres odpowiedzialności spadkobiercy (art. 319 k.p.c.)

Jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych **albo do wysokości ich wartości**, sąd może, nie wymieniając tych przedmiotów ani ich wartości, uwzględnić powództwo zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności.

Wysokość wierzytelności spadkowej (wniosek z art. 341 p.u.)

Wierzytelność wierzyciela spadku przyjętego po ogłoszeniu upadłości, za którą masa upadłości odpowiada, umieszcza się w planie podziału funduszków masy upadłości **do wysokości wartości** majątku spadkowego.

Jeżeli w postępowaniu upadłościowym dochodzone są wierzytelności dwu lub więcej wierzycieli spadku, które łącznie przekraczają wartość majątku spadkowego, wierzytelności te umieszcza się w planie podziału **w wysokości obniżonej stosunkowo do wysokości każdej z nich**.

Wysokość wierzytelności spadkowej (wniosek z art. 341 p.u. w zw. z art. 1032 § 2 zd. 1 k.c.)

§ 2.

W razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe **tylko do wartości ustalonego w wykazie inwentarza albo spisie inwentarza stanu czynnego spadku.**

Powyższe ograniczenie odpowiedzialności odpada, jeżeli spadkobierca podstępnie pominął w wykazie inwentarza lub podstępnie nie podał do spisu inwentarza przedmiotów należących do spadku lub przedmiotów zapisów windykacyjnych albo podstępnie uwzględnił w wykazie inwentarza lub podstępnie podał do spisu inwentarza nieistniejące długi.

Obniżony limit odpowiedzialności

(art. 1032 k.c. a plan spłaty wierzycieli / plan podziału)

§ 1.

Spadkobierca, który przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza i spłacił niektóre długi spadkowe, a nie wiedział i przy dołożeniu należytej staranności nie mógł się dowiedzieć o istnieniu innych długów spadkowych, ponosi odpowiedzialność za niespłacone długi spadkowe tylko **do wysokości różnicy między wartością stanu czynnego spadku a wartością świadczeń spełnionych** na zaspokojenie długów spadkowych, które spłacił.

§ 2.

Spadkobierca, który przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza i spłacając niektóre długi spadkowe, wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o istnieniu innych długów spadkowych, ponosi odpowiedzialność za te długi **ponad wartość stanu czynnego spadku, jednakże tylko do takiej wysokości, w jakiej byłby obowiązany je zaspokoić, gdyby spłacał należycie wszystkie długi spadkowe**. Nie dotyczy to spadkobiercy niemającego pełnej zdolności do czynności prawnych oraz spadkobiercy, co do którego istnieje podstawa do jego ubezwłasnowolnienia.

Główne tezy

Teza nr 1:

- wierzytelności spadkowe co do zasady są wierzytelnościami upadłościowymi, a więc ich zaspokojenie z funduszków masy upadłości lub na podstawie planu spłaty wierzycieli wymaga zgłoszenia syndykowi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe

Teza nr 2:

- zgłoszenia nie wymagają wierzytelności z tytułu kosztów postępowania spadkowego, które należy zakwalifikować do kosztów postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 p.u., a więc pokrywa się je na bieżąco z funduszków masy upadłości

Teza nr 3:

- wierzytelności spadkowe stosownie do swojej natury i źródła, z którego wynikają podlegają zakwalifikowaniu do kategorii pierwszej, drugiej lub trzeciej w rozumieniu art. 342 p.u.

Główne tezy

Teza nr 4:

- prawidłowe zastosowanie normy prawnej z art. 341 p.u., opartej na zasadzie odpowiedzialności *pro viribus hereditatis*, wymaga uprzedniego sporządzenia kompletnego spisu inwentarza lub wykazu inwentarza

Teza nr 5:

- umorzenie zobowiązań spadkobiercy, który wykonał orzeczony przez sąd upadłościowy plan spłaty wierzycieli obejmuje umorzenie także długów spadkowych, nawet jeśli nie zostały one zgłoszone syndykowi;
- warunkiem umorzenia zobowiązań spadkowych jest to, że do otwarcia spadku doszło w trakcie postępowania upadłościowego, a więc umożliwiono wierzycielowi spadkowemu zgłoszenie wierzytelności, nawet jeśli spadek ten został następnie wyłączony z masy upadłości.

**Zimmerman
Sierakowski
Frosztęga**

Dziękuję za uwagę

dr Bartosz Sierakowski

radca prawny

<https://www.linkedin.com/in/bartoszsierakowski/>

bartosz.sierakowski@zimmerman.com.pl

Szkoła Prawa Upadłościowego
i Restrukturyzacyjnego
praktykszkolenia.pl

DZIĘKUJEMY

KONTAKT

☎ 692 036 003

✉ kontakt@praktykszkolenia.pl

🌐 praktykszkolenia.pl